

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Winther, Christian.
Titel Title:	<u>En Student og en Jomfru : Marionet-Komedie.</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : i Commission hos C. G. Iversen, 1852
Fysiske størrelse Physical extent:	56 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

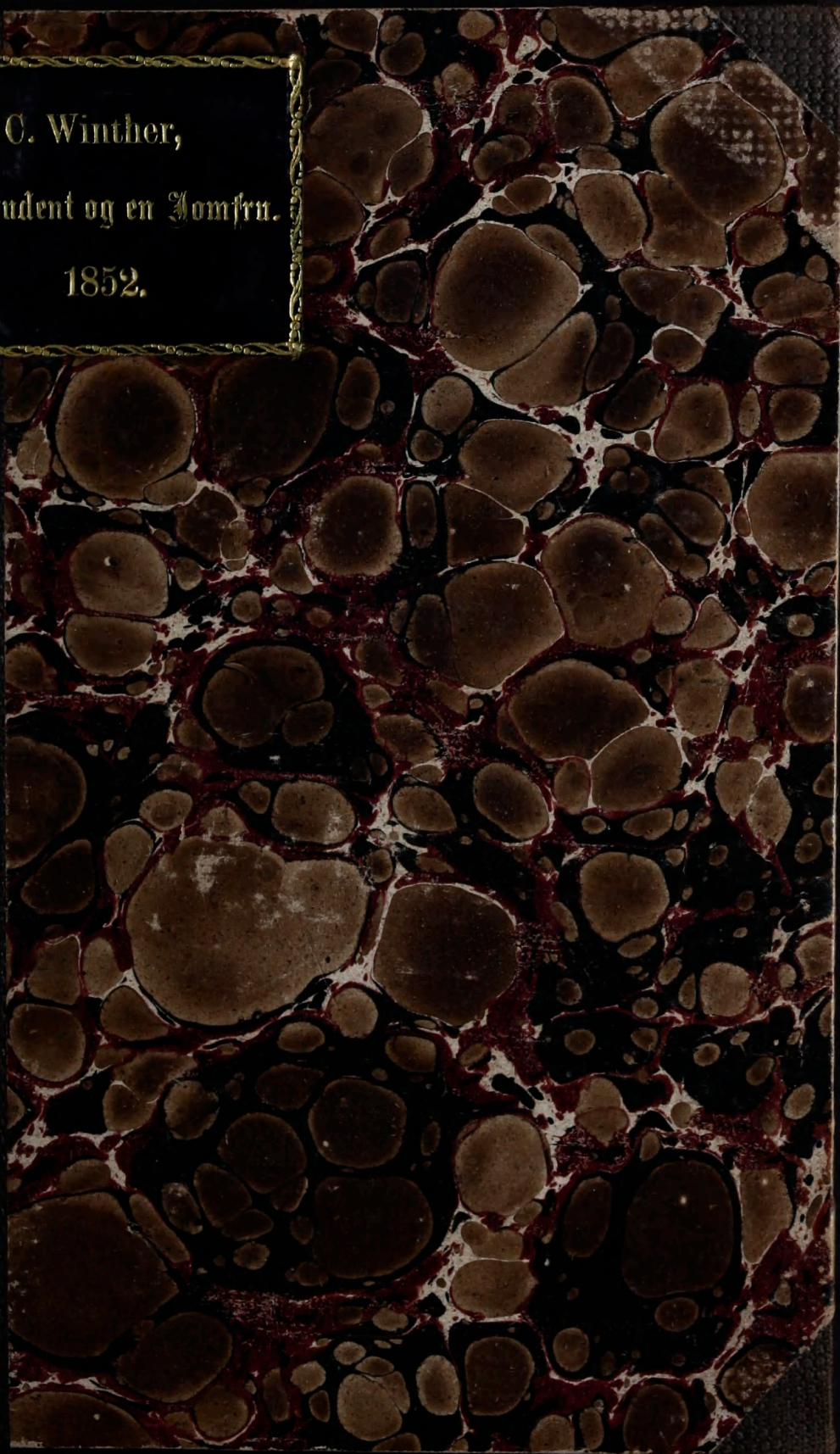
UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

C. Winther,
En Student og en Jomfru.

1852.

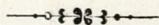

En Student og en Jomfru.

Marionet = Komædie

af

Christian Winther.

Kjøbenhavn.

I Commission hos C. G. Iversen.

Thiele's Bogtrykkeri.

1852.

En Student og en Domsfru.

Personerne.

Prologus.

Høferen.

Lisbeth.

Somfruen.

Studenten.

Skrivere.

Prologus.

At ham sees kun Hovedet, som næsten fylder hele Scenen.
Paa begge Sider hænge Acteurerne.

God Aften, Godtsfolk! — Med største Glæde
Jeg seer, I er kommet her til Sæde.
Velkommen herhid baade Dvinde og Mand!
Nu vil vi Jer møere saa godt, vi kan.
Jeg selv saavel som min hele Trop
Vil føre Jer en Historie op,
Og tvinde de Traade, som Skjæbnen spandt; —
Der er baade Rødt og Sort iblandt.
I veed, at Elstovens Farve er rød,
Det Sorte betyder Sorg og Død.
Men frygt ei! Det er kun Lant og Spil,
Og det gaaer slet ikke blodigt til,
Skjøndt der tales om Død og andre Dele;
Men med Fornøielse ender det Hele! —

Her staae de Alle, som skal agere,
 I Baghaand har jeg forresten flere.
 De tale vel ikke selv, desværre!
 Jeg maa dem være et Slags Borherre,
 Der blæser dem ind en levende Mand,
 Og fører dem som i Ledebaand.
 Som Directeur, Instructeur og Souffleur
 Og Saameget, at jeg næsten selv bliver ør,
 Jeg klæder dem af og klæder dem paa,
 Jeg viser dem, hvor de skal gaae og staae, —
 Fra mig de al deres Viisdom faae.
 Til Høire seer De en Mand med Mave,
 I Træskoe, med Hue og Forklæd. Den Brave
 Er Høker og Huusvært. Dog De maae ei troe,
 At han i Sal eller Stue tør boe.
 Nei, med sine Øste og Pølser han heller
 Grundlægger sin Velstand i lave Kjelder.
 Skjøndt ifjor han misted sin elskte Wage,
 Er han vel ved Magt, har tredobbelt Hage
 Og en rødlig Næse. Lidt længer tilbage
 Der staaer hans Datter. De snart vil mærke,
 At det er en fir lille Nydderlærke.

Hun er buttet som han, og hvorfor ikke?
 De har jo fuldt op af Mad og Drikke.
 En saadan Glut, baade vever og trind,
 Seer man med Glæde gaae ud og ind.
 Hendes Stemme er fin; hun er efter Moden
 I stive Skjorter, med Støvler paa Foden.
 Ved Siden af hende, i sorten Kjole
 Fremtræder Een fra den lærde Skole.
 Det er Studenten, som Ingenting eier;
 Ham er det, hvorom sig det Hele dreier.
 Til Venstre en Skriver med Pen og Blækhorn;
 En saadan Karl har De seet tilforn.
 Det Slags er der nok af, det veed Vorherre,
 Det var sagtens bedre, hvis der var færre.
 De seer, jeg har givet ham røde Pokker,
 Thi han er fordægtig som bare Pokker.
 Frygt dog ei hans Sned! Det har gode Veie;
 Han maa sig for Skjæbnens Villie neie.
 See, han og Studenten, de boe tilleie
 Hos den gode Jomfru, som hisset staaer
 Med Rappe paa sine hvide Haar,
 Og som har en Gal i Høkerens Huus.
 Hun snøvler lidt, thi hun bruger Snuus.

De Alle Dem bede nu tage tiltakke,
Med hvad De her vil agere og snakke.
Det er deres Hjertes Bøn og Begjære,
At Publikum naadigt vil overbære.
Nu tier jeg stille; thi deres Gaade
Skal løses; jeg bør den ikke forraade.
Derved jeg vilde mig grovt forsynde
Mod Kunstens Regler. Nu vil de begynde,
Og derfor tillade De mig at gaae.
Sidder stille nu og hører derpaa.
Det varer ei længe; og hvis De behager,
Vi gjerne det Hele da capo tager.

Prologus forsynder.

1.

Morgen. Fælledsstue.

Studenten alene.

Saa! — Nu er min Ulykkes Kalk da fuld!
O, gid jeg laae under sorten Muld!
Der fik den Slynge de sidste Penge,
Den sidste Hvid. Nu kan jeg mig hænge.
Nu har jeg hverken til Mad eller Drikke,
Og tage paa Borg det kan jeg ikke,
Ehi Ingen paa Borg mig giver meer.
Jeg derfor ei anden Udvei seer
End Vandringen ud af Livets Port; —
Det har saa Mangen før mig jo gjort.
Mit Uhr? — ja, havde jeg det saasandt,
Men det hos Amfel jo staaer i Pant.
Hadde jeg en Arv i Vente endda,
Eller en Onkel fra Amerika!

Nei, Intet der er for mig tilbage
 End snart at faae Ende paa mine Dage.
 Alt rende herfra, det er sagt saa let,
 Men vilde bekomme mig lige slet.
 Veed jeg, hvorhen jeg skulde mig vende,
 Som hverken har Ven, ei heller Frænde? —
 Var dette endda den eneste Dval,
 Som kuer mit Mod og gjør mig gal.
 Af, Lisbeth! af, Du deilige Mø!
 Jeg maa Dig forlade, jeg maa nu døe,
 For jeg med Ord fik Dig Alting sagt:
 Hvordan jeg spored Din Skjønheds Magt,
 Og aldrig for Amors Piiil gif fri,
 Naar jeg kom Kjeldervindvet forbi.
 Der saae jeg imellem Pølse og Skinke
 Dine sorte Dine mig venligt blinke.
 Alt smile saa sødt Du ogsaa pleied,
 Naar Holsteenst Ost Du mig tilveied,
 Saa jeg af Haab blev ør og beruset.
 Men denne Skriver, som boer her i Huset,
 Det veed jeg, er ret en forslagen Gen,
 Som kan gjøre behændige Hanebeen;

Dg til ham nu maa jeg Dig efterlade!
 Jeg kunde ham derfor til Døden hade.
 Det banker! — Ak, sagnet's Jomfruen kommer,
 Som ogsaa har Krav paa mine Kommer.
 Hun vil vist have sin Maanedskleie,
 Dg ikke een Skilling jeg har i Cie.
 Det banker igjen! — Luf op, kom ind!

2.

Jomfruen træder ind. Studenten.

Jomfruen.

Jeg kommer til Dem med nedtrykt Sind,
 Et lille Ord jeg vil med Dem tale.

Studenten.

De ganske har over mig at befale,
 Naar bare De ikke vil have Mønt;
 I disse Dage det er lidt tyndt — —

Jomfruen.

Det har ingen Hast, tal ikke saa,
 Hvis ei, saa maa jeg jo atter gaae.

Nei, seer De, jeg sidder her saa alene
 Som Fuglen, forladt paa nøgne Grene.
 Forlængst er soundet min Vaar og Sommer,
 Jeg faaer ingen Høst, men Vintren kommer;
 Mine Kræfter svækkes; det var saa beqvemt,
 Hvis da man havde noget Bist, Bestemt.
 Ret længe kan jeg ei støve og heie
 Om Dem og den Anden, her boer stilleie.
 Der fordres jo Meget — —

Studenten.

Er jeg saa slem?

Tomfruen.

Paa ingen Maade! jeg mener ei Dem.

Studenten.

Saa tænker De paa den lange Skriver,
 Som gaaer her omkring og snuser og driver, —

Tomfruen.

Som commanderer, og har ei Penge!
 Som sagt, jeg gjør det ei meget længe:
 Staae tidligt op, gjøre Ild paa Gruen,
 Og koge Vand, sfure Gulv i Stuen,

Polere Vinduer og rede Senge,
 Det falder, om jeg skal tale ærligt,
 Mig nu alt meer og meer besværligt.
 Og tænker jeg saa paa den kommende Tid,
 Hvor den vil blive mig mørk og ublid — —

Studenten.

Ja, kunde jeg hjælpe!

Somfruen.

Min Gud og Fader!

De har jo Intet! Nei, hvis De tillader,
 Saa vil jeg kun klage, see, det er Tingen.
 Jeg Omgang har jo med næsten Ingen:
 Ja, der er Lisbeth, Høferens Datter,
 Hun kommer engang imellem med Fatter;
 Men sjelden enes en Gammel og Ung.
 Hun er let i Sindet og jeg er tung;
 Hun er saa triind som en Hvedeknop,
 Og jeg saa tør som en visfen Stub.

Studenten.

Ja, jeg er da heller ei af de Gamle.

Jomfruen.

Lad mig nu bare mine Tanker samle!
 Hun er mig for ung, thi naar jeg græder,
 Hun strax en Elskovens Vise qvæder;
 Og sidder mit Hjerte høit i min Hals,
 Saa byder hun strax mig op til Bals.
 Men De er nu altid saa fat og stille
 Og saa studeret; og derfor vilde
 Jeg helst nu søge om Raad hos Dem.

Studenten.

Jeg er til Tjeneste, sig kun frem!

Jomfruen.

See, vor Familie langt tilbage
 Var meget rig i fordums Dage.
 Den eiede baade Gods og Slot
 Og stiftede Klostre og gjorde Godt
 Mod vansør Mand og fattig Dvinde, —
 Hvor vil man saadan Tro nu finde?
 Et stiftede de for Stumme og Blinde,
 Et Andet for dem, som ei kan gaae,
 Et Tredie for faderløse Smaa.

Studenten.

Af disse kan De da Intet faae.

Somfruen.

Ik nei, men der end et Tjerde gives,
 Hvorom saa Mange rives og fives.
 Deri er just ledig en deilig Plads,
 Som kunde være mig ret tilpas.
 Dog nytter det ei, jeg derpaa tænker,
 Thi Klostret er stiftet kun for Enker.

Studenten.

De har Ret, det faaer De jo heller ikke.

Somfruen.

Vel veed jeg, det ei sig ret kan stikke
 At tale saa; men paa Bord og Bænke
 Jeg sprang af Fryd, hvis jeg nu var Enke.

Studenten.

Ja, den Omstændighed er jo slem,
 At skjøndt man er af Familien Lem,
 Man bliver ei Lem i Familiens Stift,
 Medmindre man forhen har været gift?

Jomfruen.

Ja, saadan er det! Men troer De ei,
De kunde udtænke mig en Vei —?

Studenten.

De maa Dem gifte og see at faae Has
Paa Manden snart, og søge den Plads.

Jomfruen.

Nu spørger De nok?

Studenten.

Vist ei! Min Mening
Er den, at vi hjælpes kan i Forening.
Jeg maa døe, og det strax! Hvorfor? See, dette
Har jeg ingen Lyst til her at berette.

Jomfruen.

Men, Herregud! det skal De la'e være!

Studenten.

Der er ei Andet for, paa Vre!
Mig Intet kan mod Døden beskytte.
Nu ved min Død jeg vil gjøre Nytte.

Dg gifter jeg mig, jeg dobbelt let
 Slaaer Stregen over mit Regnebræt.
 Ihvad De altsaa vil troe og tænke,
 Jeg vil Dem ægte og gjøre til Enke.
 Saa er der jo ingen Ting i Veien;
 Legatet bliver saa Enden paa Legen.

Jomfruen.

Hvordan? De siger — Jeg troer, ved Gud! —

Studenten.

Ei denne Dag vil jeg leve ud!
 Med Taalmod jeg veri mig stikker.
 Paa Enkestand kan De være sikker.
 Nu beder jeg Dem at betænke Sagen;
 Det maa være gjort i Løbet af Dagen.
 Det er ingen Knude, kun en Sløise let,
 Som løses, naar De forstaaer det ret.
 Træk De blot raff i den rette Ende,
 Saa vil De Virkningen snarlig kjende.

Han gaaer.

3.

Jomfruen alene.

Ih, Gud bevares! Den unge Mand!
 Han er nok gaaet fra sin Forstand!
 Eller staaer den stille? det er ogsaa galt:
 Den Mølle, som staaer, faaer ikke malt.
 Her er ei andet at gjøre ved,
 End atter see til at faae den paa Gled.
 Jeg troer, jeg vil tale med denne Tyr,
 Som boer her og er mig saa grumme dyr.
 Dog nei! der er Noget ved denne Skriver,
 Som al min Tillid tilbagedriver.
 Nei, bedst jeg løser den Knudes Baand,
 Hvis jeg modtager Studentens Haand.
 Blev fjært ham Livet da ved min Side,
 Var han jo frelst. Ja, hvem kan vide!
 Jeg skal, saameget det staaer i min Magt,
 Forsøde hans Liv og ham holde i Agt.
 Men vil han sit Liv med Døden bytte,
 Begaaer jeg da Synd, ifald jeg Nytte
 Kan drage af denne hans sare Lyst,
 Og finde i Klosters No min Trost?

Han klart har sin Hensigt for Dagen lagt,
 Han har mig selv paa den Sandhed bragt,
 At, er man Jomfru og tager en Mand,
 Staaer man eet Skridt nærmere Enkestand!

Sun gaaer.

4.

Skrivere*n* træder ind.

Nei, nu har jeg aldrig seet saa galt!
 Det var godt, jeg lured og hørte Alt.
 Til mig hun da ikke betroe sig gad?
 Urbødigsste Tjener! jeg er lige glad.
 „Der er Noget ved denne hersens Skriver —“
 Ja, dette Noget just min Lykke bliver;
 Thi jeg er klogtig og de er dumme,
 De gaae den lige Bei, jeg den krumme,
 Og skal nok, haaber jeg, finde paa Raad
 At trække Alt paa den rette Traad! —
 Jeg maa grine saadan ved min snilde List,
 At, havde jeg Mave, den revned vist.
 Naar han er viet til den gamle Segle,
 Giver Lisbeth Kjøb, det kan aldrig feile.

Hun holder en Klat dog af mig i Grunden,
Hun smidker jo altid til mig med Munden
Dg blinker med Diet ganske nydeligt!
Som Fæstemand alt jeg vinder betydeligt:
Jeg har for det Første fri Fortæring
Dg sagtens imellem en lille Foræring;
Dg naar den Gamle sig bort maa liste,
Jeg faaer jo hans hele Kram og Kiste.
Dg Løsen, som følger med isaafald,
Er saamæn ikke endda saa gal.
Desuden er jeg slet ikke kræsen.
Hvor jeg skal tage dem Alle ved Næsen!

Han gaaer.

5.

Dagligstue i Kjelderens.

Lisbeth syer og synger.

Rosette sang ved Morgengry;
 Men hvergang Solen svandt bag By,
 Da sukked hendes Hjerte tungt,
 Endstjøndt det var saa ungt.
 Lala la la la, lala la la la.
 Da sukked hendes Hjerte tungt,
 Endstjøndt det var saa ungt.

Da kom Colin en Dag saa fro
 Og sagde: Hør! skal ei vi To
 Nu synge sammen i Duett?
 Saa klinger det først ret.
 Lala la la la, lala la la la;
 Kom, lad os synge i Duett,
 Saa klinger det først ret.

Saa sad de Arm i Arm og sang
 Den Sommerdag, den Vinter lang,
 Og før de saae dem for, al Bee
 Forsvandt — og de var Tre.
 Lala la la la, lala la la.
 Ja, før de saae dem for, al Bee
 Forsvandt — og de var Tre.

Den Tredie var en lille Dreng;
 Med Pilen lagt paa Buens Stræng
 Han skød — —

Åk, ja! — Det var saamen ei saa galt,
 Hvis ogsaa snart i min Lod det faldt
 At faae en Kjærest! Paa Amors Liste
 Staaer jeg nok snart som den Allersidste.
 See, Tette blev gift som i Januar,
 Og Gitte holdt Bryllup i Februar;
 I Marts fik Bine Forlovelsesring,
 Det gik nu saa raft som Ingenting.
 Den stakkels Gine blev narret April,
 Da hendes Skrædder løb bort til Kiel;
 Men atter i Mai hun fandt en Trost
 Og trykked en Styrmand til sit Bryst.
 I Juni Maaned fik Wille sin Mand,
 Og Nikke indtraadte i Egtestand.
 I Juli var det saa Lette og Fie,
 De kunde slet ikke længer bie,
 Men styndte dem over Hals og Hoved
 At holde, hvad de for Alteret loved.
 Men Stomager Nielsens tykke Malle
 Var dog den Heldigste af dem Alle:

Fem Friere — tænkt! Sun var ei seen
 At faae under eget Bord sit Been.
 Det var i August; nu har vi September;
 Nu haaber jeg dog, Vorherre det læmper,
 At snart jeg kommer i — — Ja, for Tiden
 So render afsted med os, og siden
 Naar man er gammel og grim og led,
 Godnat baade Lystig= og Kjærlighed!
 Den søde Student! Ak, aldrig jeg kan
 Mig tænke en mere deilig Mand.
 Hans Hals er rank, hans Skulder bred,
 Han er ei for mager og ei for fed,
 Men just accurat som Den skal være,
 Jeg gjerne gad kaldt min Hjertenskjære.
 Hans Dine er lige to klare Lamper;
 Hans Fod er let, og han ikke stamper
 Afsted som hiint skjæve Koftefast,
 Hvori der hverken er Saft eller Kraft,
 Han, denne fatale Skriversengel.
 Studenten er mig en sand Guds=Engel;
 Mit Hjerte slaaer tidobbelte Slag,
 Naar blot jeg hører hans: „Jh, see Goddag!“

Hvert Ord til mig, kan jeg sagtens vide,
 Maa komme heel dybt fra venstre Side.
 Det kan jeg slutte mig til af hans Tone.
 Ak, vilde han bare ta'e mig til Kone!

6.

Høkeren træder ind. Lisbeth.

Høkeren.

Der rendte forbi nu han igjen,
 Den tynde, tørre, langbenede Svend,
 Dg gloede herind til Dig, min Datter.

Lisbeth.

Jeg veed ei rigtig, hvem mener Datter?

Høkeren.

Den Skriver deroppe fra, min Pige!
 Men det vil jeg een Gang for alle sige:
 Jeg lider ei meer hans Litten og Gloen,
 Hans Passfaren heruede i Boden,
 Naar han kjøber sit Smør, Dig Haanden rækker
 Dg smidster Farvel og gjør sig lækker.

Nei, da maa jeg love den anden Dyr,
 Han er ei saadan et sledstende Dyr,
 Og har dog saa fin Maneer og Skik.

Lisbeth.

Jeg kjender Ingen —

Høkeren.

Du lyver, Din Strik!
 Studenten? — Der traf jeg det paa en Prif,
 Thi Dine Kinder blev ganske røde.
 Ja, det er en Karl som en Potte Fløde,
 En rigtig Bøste af bedste Slags,
 Hvis jeg var Pige, jeg tog ham strax.

Lisbeth.

Man gaaer da ikke hen og tager
 Sig Gen, alt som man selv behager.
 Han er saa fattig —

Høkeren.

Gjør Intet til Sagen!
 Han har ei mange Nar paa Bagen,
 Snart vil han lære at mele Ragen.

En flattet Tole kan blive en Hest,
 En fattig Pøbling kan blive en Præst.
 Han er saa god, som Dagen er lang,
 Og venlig, skjøndt Verden er ham lidt trang.
 Jeg glemmer ham ei saa let, at i Tjør
 Han skrev det Vers over salig Moer.
 I Skabet jeg har den Addressavis,
 Hvor det staaer prentet til hendes Priis.
 Lidt faaer jeg det frem; mine Dine rinde,
 Naar jeg læser: „En ædel Danneqvinde“.
 Men især jeg smelter i Taarer hen,
 Hvor han siger saa skjønt: „I sees igjen!“
 Men det forstaaer sig, han fik og til Juul
 En Sødmelks-Dst, baade fed og guul,
 En røget Pølse og andet Guul.
 Han kan smøge sin Pibe og tomme sit Glas,
 Det var mig en Svigersøn ret tilpas.

Lisbeth.

Ja, Fatter kan gjøre, som Fatter vil,
 Jeg siger eiheller Nei dertil.
 Jeg er Fatter lydige, og mine Pligter
 Mod Fatter jeg vistnok aldrig svigter.

Til Giftermaal er jeg gjerne rede;
 Det er saa kjedsomt at sidde herne
 Og prikke med Naalen tidligt og seent:
 At syng og dans det glemmer jeg reent, —
 Ja, jeg glemmer vel snart at snakke og gaae!

Høkeren.

Ja, vær kun ikke saa ilter, Du Smaa!
 Vi vil med det Første tænke derpaa.

Det banker.

Kom ind! Hvem kan vel det nu være?

7.

Skriveren træder ind. De Forrige.

Skriveren.

God Morgen, god Morgen! Maa jeg have den Ære?

Høkeren.

Hvad er til Tjeneste? hvad behager?

Skriveren.

Idag er det ei Deres lækkre Sager,

Der lokke mig ind. Jeg vilde blot skynde
 Mig Dem en Nyhed at forkynde.
 Har De ei hørt det? en snurrig Sag!
 Der staaer et Bryllup i Huset i Dag.

Høkeren.

Et Bryllup?

Lisbeth.

Med hvem?

Skriveren.

Vor gamle Mamsell

Har taget Studenten, den unge Sjal!

Lisbeth.

Na, hvor vil De hen! Det kan ikke være —

Skriveren.

Men jeg forsikker Dem det, paa Orde!
 Det er jo en Ting, som jeg kan vide,
 Der boer med Brudgommen Side om Side.
 Ja, tidt man i sure Uebler maa bide!

Høkeren.

Nu har jeg da aldrig før seet Wagen!

Lisbeth.

Jeg troer det ikke!

Skriveren.

Da er dog Sagen

Saa vis, som at De her mig seer.

Jeg kan endogsaa fortælle Dem meer.

Jeg selv saae Præsten ind til dem gaac,

Jeg hørte hans Tale kun saa som saa,

Men saae dem Begge hen for ham træde

Dg sige Ja! — Ja! — med største Glæde.

Jeg veed det med Visshed, jeg kjender Manden.

Formularen fik jeg fra Ende til anden:

„Væxer frugtbare og formerer Eder!“

Dg andre passende Bibelsteder.

Høkeren.

Men er de da reent speranten gale?

Skriveren.

Ja, Alderen vil jeg nu ei omtale,

Det er dog en saare underlig Ting, —

Hvad skal man sige? — et Buffespring!

En gammel Mand med en Hustru ung,
 Ja, deres Lod er jo temmelig tung;
 En gammel Vio med en Knos til Mand,
 Som her, det gaaer noget bedre an.

Lisbeth.

Naa, det var mig da en underlig Sætning!

Skrivere.

Den er ei saa gal! Og i denne Retning
 Jo Skjæbnen har været dem ganske god.
 Men hvor de har taget dette Mod
 At gifte sig, det jeg begriber ei.
 Med Roser ei smykkes just deres Bei.
 Hvis han og hun vilde vende Kommer,
 Jeg troer, ei en Hvid for Dagen kommer.

Lisbeth.

Naa, Gud! det har da vel ingen Nød?

Skrivere.

Jeg veed, de har knap i Dag til Brød.

Høkeren.

Men hvad i al Verden har dem da ført
 Til saadan Daarstab? Det er u hørt!

Lisbeth.

Saa er det da sandt? Min Gud og Fader!
 Hvor jeg nu den gamle Jomfru hader!
 Hun har da forført den unge Knøs,
 Ret som en anden uhøvisk Løs.
 Saadan er det gaaet! thi ellers, hvilken
 Fornuftig Mand tog et saadant Skabillen?

Skriveren.

Det er beklageligt, ja! Men siden
 Det nu er skeet, maa man haabe, Tiden
 Vil jævne Alt. Af, Elskovens Magt
 Er saare stor, har man tidt mig sagt.
 For mig har Sagen end meer at betyde.
 Mig tykkes, jeg hører en Stemme lyde,
 Som siger: „Gaf hen og gjør ligesaa!“

Høkeren.

Hvad De? hvordan skal jeg det forstaae?
 Vil De selv en saadan Buk begaae?

Skriveren.

Nei! — hvis De gunstigt vil høre blot,
 Saa vil jeg mig fatte fort og godt.

De veed, et Bryllup har skjulte Kræfter;
 Get trækker gjerne et Andet efter.
 I et Bryllup er Noget saa sympathetisk,
 Man turde vel sige electromagnetisk,
 At Hver, som befinder sig nær derved,
 Kommer uformærket sely paa Gled.
 Gens Hjerte render af med Forstanden;
 Man tænker da strax paa Gen og Anden,
 Med hvem man, naar man sig vil forandre,
 Paa Livets Landevei helst gad vandre.
 Man bruger Amors Piiil som Styr,
 Og Hymens Fakkell som Lampesyr,
 Som Nathuus eller Skibscompas;
 Man stirrer paa Elskovs Timeglas,
 Og laverer trygt over Livets Dybder
 Forbi alle Scylla'er og Charybder!

Høkeren.

Hør, ønsker De, vi skal Dem forstaae,
 Paa Dansk De hellere tale maae.

Skriveren.

Jeg he'er om Forladelse — jeg er saa fri —
 Indledningen vil jeg da springe forbi.

Høkeren.

Ja, spring De væk! Lad os faae det Næste.

Skrivere.

Den lige Bei er sagtens den bedste.
 Naa, altsaa eet Ord saa godt som ti:
 Der er, som sagt, nogen Trolddom i
 Et Bryllup; det lokker og trækker
 Og tusind Daler — Idealer vækker.
 Naar da man, som jeg, et Billed bær
 I Hjertet af Gen, man ret har kjær,
 Man pønser paa Giftermaal, det er sikkert.

Høkeren.

Na, er De forlift? Hvem har De i Riffert?

Skrivere.

Ja, jeg føler mit Hjerte sveie og brænde.
 Det maa have Lindring, og til den Ende
 Jeg maa, Jomfru Lisbeth! til Dem mig vende!

Lisbeth.

Hvad vil De? til mig?

Høkeren.

See, see! til hende?

Lisbeth.

Jeg gi'er Dem ei Haanden! gaae væk! Iad være!

Skriveren.

Jeg beiler til Dem i Tugt og Ære.

Lisbeth.

Na, beile mig hist og beile mig her,
Jeg raader Dem, kom mig ikke for nær.

Skriveren paa Knæ.

De forstøder mig, Deres ydmyge Slave?

Lisbeth.

Jeg troer, ved Gud! De er reent aflave!

Skriveren.

Min Kjærlighed ei Deres Hjerte rører?

Lisbeth.

Mit Hjerte evigt en Anden tilhører.

Skriveren.

Aha, jeg forstaaer Dem! Jo, det er en Net,
Der lønner Deres lille Hjerte saa slet.
Gist er han op over begge Ører.

Lisbeth.

Naar De taler om ham, jeg beder kun,
 Alt De vil vogte paa Deres Mund!
 For mig er han tabt, det maa jeg begræde,
 For mig har Livet ei mere Glæde!
 Snart Sorgen vil lægge mig i min Grav; —
 Men Dem vil jeg Intet vide af!

Skrivere.

Jeg synes, vi passe saa godt, vi To.

Lisbeth.

Jovist! jeg takker! det var deilig, min Tro!
 De er saa styg, som den — —

Høkeren.

Lisbeth!

Lisbeth.

Fatter!

Jeg er færdig at døe mellem Graad og Latter.

Skrivere.

Hvad for noget? styg? Jeg troede, et Lam,
 En Due De var, saa from og saa tam.

Jeg seer, De er vild som en Tigerkat,
 Man faaer Dem ei med det Gode fat.
 Men selv Elephanten saa tam kan blive,
 At man ham styre kan og drive.
 Saa mener jeg og, hvis Fatter vilde,
 Han Deres Bildskab vel kunde stille.

Høkeren.

De hører, hun afflaer Dem Deres Bøn.
 Jeg selv vil ei ha'e Dem til Svigersøn.
 Naa, hvad saa meer? Jeg er gal i Grunden
 At taale, De staaer her og bruger Munden.
 Jeg raader Dem, brug Deres Pusfelanker,
 Hvis ikke, frygter jeg, Strips der vanker!

Skrivere løber.

Den Uffel, den Nar! den topmaalte Gjak,
 Som volder min Unge Sorg og Skræk.
 Jeg knækker hans Hals, ifald han Foden
 Herefter vover at sætte i Bøden.
 Men see, der har vi den nygifte Kone!

8.

Somfruen træder ind. De Forrige.

Somfruen.

O, Gud i Himmels høieste Zone!
Hvor skal jeg Ulyksalige hen!

Høkeren.

Hvad er der da nu i Veien igjen?
Vil Manden alt da saa slemt regjere?

Lisbeth spydig.

Ja, De er jo gift? maa jeg gratulere!

Somfruen.

Hvad skal der nu blive af mig, jeg Staffel!

Høkeren.

Men hvorfor gjør De dog saadant Spektakel?

Lisbeth.

Saa deilig en Mand! og ikke fornøiet?

Somfruen.

Ak, nei! De seer mig saa dybt nedbøiet —
Foryrret — forstumlet — af, min Mand —
Studenten, af! —

Høkeren.

Naa da, hvad han?

Jomfruen.

Mit Hoved — aa, det snurrer sig rundt,
 Jeg faaer for Hjertet saa rædsomt ondt.

Lisbeth.

Hun med sit Hjerte!

Høkeren.

Kom, Jomfru! kom

Dg tag en Taar af min gamle Num!

Saa! — Lad os Ulykken faae at vide,

At vi kan komme til Hjælp i Tide.

Jomfruen.

Hav Tak! — Det qvægede ret mit Hjerte.

Hør nu: Jeg selv har forskyldt min Smerte.

Jeg tog ham kun for at blive Enke.

Høkeren.

Ih, Gud bevares! hvad skal man tænke?

De har dog vel aldrig været saa gal —

Jomfruen.

Nei, det var ham selv —

Høkeren.

Saa skynd Dem, tal!

Somfruen.

Han vilde døe — er det ei desperat? —

Blot for at staffe mig et Legat.

Hvad synes De nu?

Lisbeth.

Jeg synes, Kjære!

Jeg vilde i Deres Sted ei være.

Høkeren.

Naa, Tingen bestaaer deri, kan jeg tænke,

Legatet kan De kun faae som Enke?

Somfruen.

Javist! Men døer han, er det fatalt,

Dg døer han ei, er det lige galt.

Knap Præsten var gaaet, saa tog han sin Hat

Dg raabte: „Nu siger jeg Verden Godnat!

Fra den Tid Taarnet blev luft og stængt,

Lysthavende har sig i Haven hængt,

Eller fundet Leilighed i Canalen!“

Høkeren.

Man drukner ei let paa halvanden Men.

Jomfruen.

Efter disse Ord han rendte affted.

Nu piner mig min Samvittighed.

Høkeren.

Det hjælper ei stort, vi staaer og vrøvler!

Rast, Lisbeth! bring mig nu mine Støvler,

Min Stof, min Hat og Frakken med, —

Cigarer — den lille Pafke, Du veed.

Jeg vil nu skynde mig ud i Haven

Og see at standse hans Fart til Graven.

Men — det maa jeg sige, paa Sigt at haabe

Det kan kun en saadan gammel Taabe,

Som De, Mamsell!

Lisbeth.

Na, mit Hjerte brister!

Høkeren.

Ti stille! — min Hat! — nu er jeg bister!

Et Torklød, gesvindt! — Jo, De skulde ha'e,

Som er saa gammel og saa dum endda!

Ja, flæbe! det er nu for silde!

Lisbeth.

Ved Gud!

Jeg kan ei andet, jeg maa ogsaa derud!

Vil De følge med?

Jomfruen.

Ja, hvis jeg maa?

Lisbeth.

Saa skynd Dem op og tag Noget paa.

Høkeren.

Saa! — nu er jeg færdig! Af alle Kræfter

Jeg bener derud; kom saa I bagefter!

Han gaaer.

9.

Offentlig Have. Assides Plads ved Canalen.

Studenten alene.

Alt døe eller ikke, — det var nu Sagen!
 Jeg burde herfra, det er klart som Dagen;
 Men jo meer jeg tænker paa Gravens Mørke,
 Desmere svækkes mit Forsæts Styrke.
 Min Lyft ved Livet er altfor stor,
 Her er saa deiligt paa denne Jord,
 Skjøndt jeg har Intet at leve for,
 Og Intet at leve af, og dobbel
 Er Byrden, siden jeg kom i Kobbel.
 Hvor rædsomt, at Een jeg er ei længer
 Nu, jeg er blevet en Dobbeltgjænger,
 Som til Alt i Verden dobbelt trænger,
 Til dobbelte Hoser og dobbelte Skoe,

Og dobbelte Kjoler og Senge til To.
 Hvor vil mine Venner ei grine mig ud,
 Hvis de see mig gaae med den gamle Brud.
 Og Lisbeth, ak! hvad vil hun vel sige?
 Hun dæer vist af Sorg, den søde Pige! —
 Forbandet den Præst med sin tykke Mave,
 Jeg traf just paa Trappen i Kjole og Krave!
 Han kom, som Fanden ham havde kaldet,
 Som var han ned fra Skyerne faldet.
 Han strax til Vielsen var saa villig,
 Og tillige saa unaturlig billig.
 Han fik en Daler, — han vilde havt to —
 Men slog sig dog med den ene til No.
 Saa smedded han da, det Bedste han kunde,
 Og modtog Løftet af vore Munde.
 Han Knuden slog; nu er Touren igjen
 Til mig at faae sønderhugget den.
 Det har jeg lovt, men det holder haardt.
 Jeg vil saa nødig fra Livet bort! — —
 Bludselig, efter nogen Betænkning.
 Jeg vil ikke heller! — Det skal staae fast!
 Det har jo ikke saa gruelig Gæst.

Jeg frygter, at Lisbeth, mit Hjertes Mio,
 Af Skræk og inderlig Sorg skal døe,
 Naar saa brat hun vækkes af Haabets Drom.
 Min Kones Samvittighed er saa om.
 Hun fulgte mig vistnok i min Grav, —
 Hvad Nytte havde hun saa deraf?
 Hvor vilde desuden hun i sin Stilling,
 Der eier hverken Hvid eller Skilling,
 Gaae mig begravet og parenteret?
 Hun vilde jo blive total ruineret!
 Desuden er det jo en stammelig Ting
 Paa egen Haand at vove det Spring.
 Nei, jeg gjør det ikke! — det staaer nu fast, —
 Og skal det skee, har det ingen Hast.
 Hvis jeg af tvende Veie i Blinde
 Den mindst halsbrækkende skulde finde,
 Da var det en ganske anden Sag;
 Her ligger Valget jo klart for Dag:
 Jeg vil ei døe, men leve, fordi
 Jeg da kjender den Afgrund, jeg styrter i!

Han vil gaae.

10.

Høkeren træder ind. Studenten.

Høkeren.

De maa, min Sjæl, ikke! Hvor vil De hen?

Studenten.

Na, slip mig, slip, min ærede Ven!

De seer mig knækket og knust som Sivet;

Jeg holder det Løfte, jeg har givet.

Høkeren.

Men er da Forstanden fløiet fra Dem?

De vil dog aldrig tage Livet af Dem?

Studenten.

De indseer selv —

Høkeren.

Jeg indseer ikke,

Hvordan sig Sligt for Dem kan stikke,

En saadan studeret og lærd Person.

Studenten.

De troer dog vel ikke, jeg er Gufjon?

Høkeren.

Na, blæse være med den Ambition!
Jeg viger ei fra Dem nu; saalænge
Skal De da hverken drukne eller hånge.

Studenten.

Belan da, siden De bruger Tyvng,
Saa vil jeg da leve for denne Gang.
Men, hvordan jeg nu skal Brødet faae
Til Konen og mig —

Høkeren.

Og til de Smaa?

Studenten.

Na, Sludder! slip mig! lad mig nu gaae!

Høkeren.

Nei, bi dog et Korn, og lad Dem sige!
Jeg venter min Datter, den stakkels Pige,
Hun bringer nok ogsaa Madamen med.

Studenten.

Saa Herregud! Lad mig komme afsted!

Høkeren.

Nei see, der er de! Nu maa De blive.

11.

Lisbeth og Jomfruen træde ind. De Forrige.

Lisbeth.

O, Gud være lovet! De er i Live!

Jomfruen affides.

Det gjælder at holde Dreerne stive!

heit.

Jeg beder, min Kjære! De mig tilgive:

I min Angst forraadte jeg disse Alt;

Men nu en Steen fra mit Hjerte faldt,

Da her jeg seer Dem ved Liv og Helsen.

Jeg takker Himlen rørt for Frelsen.

Min Hjerte Mand! vær blot ikke vred;

Det var jo Dem selv, som vel De veed,

Der først —

Studenten.

Na ti, jeg veed det, Madame!

At laste Dem, var den største Skam.

Jeg selv maa bære den hele Byrde.

Lisbeth drillende.

Dg stirligt, som en forelsket Hyrde!

Studenten.

Det bliver, paa Ure, besværligt nok.

Lisbeth som før.

Dg sagtens bliver De snart en Flok.

Høkeren.

Lad være, Lisbeth! vær ikke ond!

Lisbeth grædefærdig.

Det har de fortjent, baade han og hun.

Høkeren.

Na Snak! — Men stop, hvem seer jeg lufte

Med lange Skræv gjennem Krat og Buste?

Ei! Det er vor Skriver, den snilde Mand;

Han kommer saa freidig; hvad bringer han?

12.

Skriveren træder ind. De Forrige.

Skriveren.

Det glæder mig ret at træffe Dem sammen

Dg, som jeg haaber, i Fryd og Gammen.

Studenten.

Bliv os fra Livet med Deres Spot,
Min Herre! Sligt klæder Dem ikke godt.

Skriveren til Studenten.

Lor jeg Dem gjøre eet Spørgsmaal blot:
De troer, De er Ugtemand?

Studenten.

Ja, desværre!

Skriveren til Jomfruen.

De troer, De er gift med denne Herre?

Jomfruen.

Hvis Præstens Haand har havt nogen Magt,
Saa har vi sluttet en saadan Pagt.

Skriveren til Begge.

Og gjerne saae De Dem løst af disse
Velsignede Baand?

Studenten og Jomfruen.

Al, ja tilvisse!

Skrivere.

Saa beder jeg Dem, værer rolige Begge!
 Allene til Sengs De kan Dem lægge;
 Thi De ere gifte ei mindre, ei meer
 End jeg og Lisbeth, som staaer der og leer.

Studenten.

Hvordan?

Jomfruen.

Hvad siger De?

Lisbeth.

Det var deiligt!

Skrivere.

Jeg seer, jeg kommer dog ret beleiligt.
 Hvis De et Minut vil laane mig Dre,
 Jeg af Labyrinthen Dem skal føre.
 I Morges, da just til min Dør jeg gif,
 Jeg hørte den hele Plan og Trastique
 Saa selv jeg ogsaa det Indfald fik,
 Mens disse Optøier end var friske,
 Alt ville i rorte Bunde fiske.

Om hvad jeg fisted, jeg vil ei snakke,
 Men nærer det Haab, at De mig vil takke:
 Jeg var den Præst, som vied Dem sammen,
 Som tog Deres Løfter og sagde Amen.

Studenten.

Var De?

Jomfruen.

Vor Præst?

Lisbeth.

Han er da velsignet!

Jomfruen.

Men Præsten jo Dem slet ikke ligned!

Skrivere.

Min Broder er Præst. Hans Kjole var bragt
 Fra Skrædderen og i mit Kammer lagt,
 Tilligemed Præstefraven ny,
 Som Alt skal sendes ham over til Thy.
 Jeg krøb i Kjolen saa snild og snar;
 En Trækkepude min Mave var;

En fort Gallot over Haaret jeg bar;
 Mit Bryn var malt med en syden Prop;
 Jeg frued min Stemme to Toner op; —
 Og saadan det lykkedes mig at knytte
 Det Baand, som nu er til Ingens Nytte.

Til Studenten.

Jeg havde saa min Grund til at haabe,
 At ei De var en saa ynkelig Taabe,
 Deres Liv at forte en eneste Dag!
 Siig, vil De tilgive mig denne Sag,
 Og ei herefter til mig bære Nag?

Studenten.

Hvad Nag! Nei, jeg takker —

Somfruen.

Jeg takker Dem med!

Lisbeth.

Jeg er færdig at døe af Lyksalighed!

Til Høkeren.

Vil Fatter nu huske det, Fatter veed?

Høkeren.

Hør nu, lad mig nu faae Ord i Laget:

Da Lykken det nu saa vel har maget,

At hine Lænker ei ægte var,
 Som disse Tvende med Corrig bar,
 Saa vil jeg lænke et andet Par
 Lidt meer durabelt. Hør lidt, Student!
 Vil De ha'e min Løs?

Studenten.

Har jeg vel fortjent
 En saadan Lykke?

Høkeren.

Gjør nu ingen Knuder;
 Jeg staffer en Praest uden Trækkepuder.
 Imorgen den Dag skal Brylluppet staae.
 Jeg lider ei, de saa længe gaae
 Og gloe paa hinanden; det er ei sundt.
 Han forener Studenten og Lisbeth.
 See saa! Der fik jeg da gjort et Bunde!

Studenten.

Lisbeth!

Lisbeth.

Min Ven!

Studenten.

Er det virkelig sandt?

Lisbeth.

Der har Du min Haand til et evigt Pant.

Høkeren.

Men det er med Forord, at De mig lover,
 At klemme paa — læse dygtigt over,
 Saa De kan komme i Kjolen engang
 Og gjøre Synderen Veien trang.
 De har ingen Penge? Jeg Lunten lugter;
 Saa sagte! Jeg klarer Dem alle Bugter. —
 Nu De, lille Jomfru! See, De maa flytte
 Til mig i Kjeldren og gjøre Nytte,
 Mens Lisbeth styrer sin egen Stat;
 Saa haaber jeg, savner De ei det Legat.

Jomfruen.

Hvor skal min Taknemlighed finde Ord!

Høkeren.

Den Sag er da ikke saa farlig stor;
 Jeg trænger jo til Dem. — Giv mig Deres Arm!

Jeg er sulten, tørstig og træt og varm.
 Nu hjem til Mit vi gaae med hinanden
 Og faae os en Bolle og Lidt for Tandten.

Til Skriveren.

Hr. Skriver! De gjør mig vel nok den Ære?

Somfruen til Samme.

De gav os en ganske artig Lære.

Studenten til Samme.

Gjør De nu som vi: af Een bliv To!

Lisbeth til Samme.

Det er gyseligt moersomt, maa De troe!

Alle Fire gaae.

13.

Skriveren alene.

Gaae kun! Jeg strax skal hos dem være;
 Jeg har endnu her en lille Affaire.

Til Publicum.

Nu skulde jeg efter god, gammel Skik
 Vel siige mit Herstab en pæn Replik,

Dg gjøre Dem Regnskab for Moralen?
Men jeg er ei meget stærk i Talen,
Jeg har ei Dvelse, som saa Mange
I vore Tider, og jeg er bange,
Jeg skal gaae fra det og sige hem! hem!
Dg blive til Nar for mig selv og Dem.
Ehi vil, før jeg gaaer til Høkerens Bolle,
Bestedent jeg Tand for Tunge holde.
Imellem os — men bliv ikke vred! —
Jeg Intet i Grunden at sige veed;
Men lister mig bort hel tyst og stille,
Dg blot Dem anmoder, ifald De ville,
Alt flappe i Deres ærede Hænder, —
Saa troer jeg, Alt med det Bedste ender!

